

GLAS

SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

LETO (año) LIII št. 1-2

EL VOCERO DE LA ACCION CULTURAL ESLOVENA

januar-junij 2008

UVOD

I.

1. Kakor Danteju se je tudi nam zgodilo: »Na sredi pota našega življenja« nas je črna noč zagrnila v gosti hosti, »ko s steze prave (smo zašli) v blodenja«. Mene kot mnogo drugih. Zadela nas je usoda brezdomovinstva, »grenka kot malo bolj le smrt samo je«. Danteju je taka usoda bila v prid; čeprav so ga ogrožale divje zverine in mu branile stopiti na svetli grič, ki »z razsvetljava se lil mu je čez boke žar planeta«, se je vendar mogel vzpeti na goro, polno svita. Dobil je na pomoč svojega predhodnika, pesnika Vergila, kateri ga je povabil na grič, »ki ves v žaru sije in vzrok vseh radosti je«. Za njim in še k večji luči pa so mu pomagale njegove nebeške zaščitnice: Beatrice, sv. Lucija in sama Devica Marija.

Danteju je bila njegova usoda v prid. Ali bo tudi nam? Se bomo mogli tudi mi iz goščave zmed, zmot in zablod dvigniti na grič, ki sije v žaru Resnice? Poskusiti vsaj je treba. A pot je težka, pač težja kot je bila Dantejeva. Goščava zmed, zmot in zablod, v katero smo zašli, je verjetno temnejša, noč, ki nas je zagrnila, menda bolj črna. Iztrgani iz domovine, vrženi po svetu na vse štiri strani neba, smo v nevarnosti, da izgubimo kompas življenja. Ko vidimo, da se je zrušil svet, v katerem smo bili ustaljeni, v katerem smo imeli svoje mesto, kjer smo vedeli, kam pelje cesta na levo in kam vodi na desno; ko smo se znašli na novih križiščih, zmedeni često niti ne uganemo, kje je desna in kje leva stran. Ni čudno, če se v kaki odločitvi zmotimo, če kdaj v goščavi in temi zablodimo.

A zmotam in zablodam se ne smemo prepustiti. Kot ljudje, to je, po božji podobi in k Bogu ustvarjena, umna in npravna bitja, smo poklicani, da se ogibljemo zlega in delamo dobro. Pa da tudi drug drugemu k temu pomagamo. Zato se naporu, da najdemo pravo smer in pot, ne moremo ogniti. Iskanje je naš romarski poklic.

2. Iskanje je težko, naporno in tvegano. Temna goščava zastira pogled, divje zverine na poti zastavljajo korak. Tudi ne moremo priti niti do Vergila in njegovih predhodnikov, ki so pred nami iskali resnico,

POMEN MATERINSKEGA JEZIKA

Kot že vrsto let je bil tudi letošnji 23. april pomemben datum za špansko govoreče države. V Španiji in v večini ameriških držav je ta dan proslavljen kot »Día del Idioma« (Dan kastiljskega jezika). V marsičem bi pomembnost tega dne, ki je hkrati spominskega in spodbudnega značaja, primerjali s slovenskim Prešernovim dnevom. V obeh primerih tako za slovenski svet kot za špansko govorečo sfero, je bilo skoraj samo po sebi umevno, da so si izbrali ta datum za poudarek važnosti narodnega jezika in umetnostne ustvarjalnosti, spominski dan smrti največjega literata Prešerna...Cervantesa.

V začetku so v latinskem svetu naglašali važnost umetnostne ustvarjalnosti in jezikovne zavesti na področju šolstva, znanosti in umetnosti. Iz leta v leto se pa v kastiljsko govorečih deželah osvešča predvsem mladino o družbenem, političnem in celo gospodarskem pomenu jezika, in to z ozirom na notranja in na medcelinska dogajanja. Takšno stališče do jezikovne samozavesti je bilo do sedaj značilno le za maloštevilne politične skupnosti.

Če v zadnjih časih cenijo v novi luči, kljub pojavu globalizacije, pomen jezika tisti narodi, ki imajo visoko število prebivalcev, koliko bolj je primerno, da vztrajajo »majhni narodi« v že tradicionalni drži, da je materin jezik najtrdnjša vez med pripadniki istega roda. Gledano zgolj z grobega materialističnega zornega kota, če na tisoče špansko govorečih ljudi pozabi z leti na materin jezik v severnoameriških državah, je za posameznika tragično in obžalovanja vredno, vendar s socialnega vidika pa takšen pojav asimilacije verjetno ostane skoraj neopazen. In vendar lahko z občudovajem zasledimo, kako se z največjo vnemo zadnja leta prizadevajo špansko govoreči emigrantje, da bi njihovi otroci ohranili jezikovno in kulturno zavest v tujih deželah. Za slovenski narod v matični domovini in izven njenih državnih meja pa predstavlja zanemarjanje, pačenje in pozaba jezika usodno dejanje za posameznika in za družbo kot celoto. Če bi se takšni primeri zatajevanja materinega jezika množili, bi se začeli temelji slovenskega narodnega in družbenega življenja rušiti... razkrajati...podirati.

Nemogoče si je predstavljati žive, aktivne in ustvarjalne slovenske skupnosti brez tiste edinstvene in nena-domestljive povezave, ki jo vzpostavi slovenska govornica. Ohranjanje originalne folklorne, zavest skupnega slovenskega izvora, občasno podoživljanje slovenstva v pesmi in dramatik, ustvarjanje slovenske umetnosti, zanimanje za preteklost in bodočnost našega naroda in slovenske države – vse to bogastvo sestavlja neizmerni zaklad slovenskega mišljenja in čutenja. Vendar vloga in utvarjalna moč, ki jo ima slovenska beseda, je nenadomestljiva. Iz zakladnice slovenskega besednjaka klije vse ostalo kulturno in znanstveno življenje, na katerem se gradi najtesnejša vez med člani slovenske družbe.

Dr. Katica Cukjati

Odšli so

UMRL JE USTANOVNI ČLAN SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE PROF. ALOJZIJ GERŽINIČ

Ob pričetku letošnjega leta je vso slovensko skupnost in še prav posebej našo organizacijo pretresla žalostna novica, da nas je 26. marca zapustil in odšel v večnost po zasluženem plačilo prof. Alojzija Geržiniča.

Pokojni se je rodil v Ljubljani 11. junija 1915 očetu, policijskemu svetniku, pozneje predstojniku policije v Celju in Mariboru. Mati, roj. Kokalj pa je bila nečakinja dr. Henrika Tume. Na ljubljanski univerzi je diplomiral iz slavistike leta 1938. Klavirja se je učil od 4. razreda vadnice. V Mariboru je študiral harmonijo in kompozicijo. Že v četrti šoli je postal član ljubljanskega šahovskega kluba, ki je tedaj bil državni prvak. Pozneje je igral na simultanki svetovnega prvaka Aljehina in nekaj let pozneje s Spielmannom.

Kot profesorja so ga nastavili na državni realni gimnaziji v Kočevju; sredi 1943 pa je bil prestavljen na 4. državno realno gimnazijo v Ljubljani.

Sredi 1944 leta se je prijavil domobrancem v Jadranskem Primorju. Septembra 1944 je bil poslan v Gorico, da je z dr. Kacinom vodil tečaj za slovenske učitelje, diplomirane na italijanskih zavodih. Prevezel je organizacijo slovenskega šolstva v Tržaški pokrajini. Polkovnik Kokalj mu je podelil čin nadporočnika. Pri tem pa je obilno sodeloval pri slovenskih oddajah na tržaškem radiu zlasti pri literarnih, glasbenih in gledaliških oddajah in vodil tečaj slovenščine za Slovence. Septembra 1945 ga je dr. Baraga poklical v Trst, da je pomagal organizirati slovensko šolstvo pod

Zavezniško vojaško upravo. Prve tedne obstoja slovenske tržaške gimnazije je bil ravnatelj. Nato je kot bivši domobranec izgubil redno zaposlitev.

Ker so zaupna poročila javila, da ga komunisti zasledujejo, je šel v taborišče. Poučeval je na begunski gimnaziji, vodil gledališko družino, spremljal Emigrantski pevski zbor kot organist.

Bil je podpredsednik Šahovskega društva in odbornik katoliške akcije.

V Argentino je odšel maja 1948 in se prve mesece preživljal z ročnim delom, potem je dobil službo v knjigarni El Ateneo, leta 1961 pa pri založbi Kapelus. Enajst let je bil med voditelji in profesorji Sredješolskega tečaja ravn. Marko Bajuk. Bil je med prvimi pri ustanavljanju revije Vrednote; februarja 1954 pa med ustanovitelji Slovenske kulturne akcije, kjer je bil podpredsednik in vodja glasbenega odseka. Prav tako je takoj poprijel za delo pri Katoliški akciji, kjer je bil predsednik. Njegovo obsežno književno delovanje je bilo najprej pri Vrednotah, nato Meddobju, Glasu, Duhovnem življenju, Sodeloval je pri Koledarju in Zborniku Svobodne Slovenije ter pri Katoliških misijonih.

Kot skladatelj je razkril svojo produktivnost s 150 kompozicijami samospევov, tercetov, kvartetov, zborovskih skladb. Pri Slovenski kulturni ak-

(nad. iz prve strani)

sodobniki, ki se iščejo drugje, na drugi strani griča, so nam daleč, so nam nedosegljivi v pomanjkanju bibliografije, zlasti še v tesnobi časa. Tudi Beatrice srčnih domislekov in genialnih odkritij je ostala v nedosežni dalji in z njo blesk, svit, luč, ogenj resnice. Človeški genij poleg navdihov potrebuje tudi časa, da morejo njegova videnja dozoreti, da jih more zajeti, premisliti in domisliti, izraziti in izdelati. Tudi če bi se v kakem plodovitem trenutku iz daljave, za hibček pokazal Beatricin obraz, ako bi se utegnil vtisniti v spomin, da bi ostal v njem kot notranja luč, ki bi svetila v temo gošče, iz katere bi želel priti?

Ali naj opustimo iskanje? Marsikdaj nas to zamika z mikom, ki je mik smrti. Če hočemo živeti, in smisel ima le prav živeti, živeti po resnici, moramo iskati, ni druge rešitve. In če ni mogoče dobiti pomoči ne od Vergila in ne od Beatrice, je pač treba napeti lastne moči. Uspeh bo skromen, kakor so skromne te moči, morda bo omoten z novimi zmotami, morda marsikdaj nepopoln, ne dovolj jasen in dognan. A bo prvi korak pri teh iskanjih iz zmed, zmot in zablod sedanje stiske.

Odlomek iz knjige *Iskanje*,
avtor dr. Vinko Brumen,
(str. 15-16, izdala SKA, 1967)

Delo naših članov izven skupnosti

Na prošnjo izseljenskega društva Slovenija v svetu je arh. Jure Vombergar predstavil avdiovizual o prihodu povojnih slovenskih beguncev v Argentino. Zamisel je tudi podprl Urad Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Avdiovizual, katerega predstavitev smo lahko videli v Buenos Airesu pred meseci, je bil tako tudi predvajan v Sloveniji.

Najprej je bil predstavljen v Spittalu ob Dravi na Koroškem, nato v Muzeju novejšje zgodovine in v Slovanski knjižnici v Ljubljani, sledili sta predstavitvi pri Društvu izobraženčev Viktorina Ptujkega na Ptuj in pri Društvu UNESCO Cerklje v Cerkljah na Gorenjskem.

Avdiovizual je bil primerno dopolnilo razstavi fotografij o življenju v begunskih taboriščih, ki je več kot leto dni potovala po Sloveniji. Arh. Jure Vombergar je najprej razložil nastanek tega avdiovizuala. Ob izbranem besedilu in vložki Piazzolove glasbe je bilo možno slediti bogati zbirki fotografij, ki prikazujejo poslavljanje od Evrope, vkrcanje na ladije, prekooceansko vožnjo in prva leta življenja naše skupnosti v Argentini. Posebno poglavje pa predstavlja opis združenja ločenih družin v letu 1954.

Mediji obveščanja so se tudi odzvali s komentarji na te predstave, največ pozornosti je vzbudil daljši pogovor z arh. Juretom Vombergarjem na oddaji Odmevi. Vsekakor predstavlja ta avdiovizual pomemben doprinos k razjasnitvi naše slovenske bližnje preteklosti.

ciji je izšel oratorij Irenej Friderik Baraga, ki je bil izvajan na Primorskem, v Ljubljani pa leta 1994, za 40. obletnico naše organizacije. Kvartet Fink je na več koncertih izvajal njegove skladbe. Pokojni prof. Geržinič je pri Finkovih koncertih velikokrat opravljal spremljavo na klavirju. Dajal in objasneval je glasbene prireditve s komentarji in pisal glasbene teoretične članke. Od leta 1993 je bil redni član Društva slovenskih skladateljev.

Leta 1952 se je poročil z Marijo Fink. V srečnem zakonu sta se mu rodili hčerki Marika in Teodora. Napisal je več knjig, zbral in uredil izbore, prevajal iz angleščine, francoščine ter objavil nad 600 člankov in razprav verske, kulturne in svetovnonarzorske vsebine.

Svojci in prijatelji so se v Moronu poslovili od njega ob somaševanju dr. Alojzija Kukovice in Franceta Himmelreicha. Dr. Kukovica je v poslovnih besedah poudaril globoko versko življenje pokojnega in njegovo veliko mero odpuščanja vseh žalitev in krivic.

V imenu Slovenske kulturne akcije se je od njega poslovila predsednica dr. Katica Cukjati. Ta je med drugim dejala:

»Spoštovani in cenjeni kulturni delavec in pisatelj Alojzij Geržinič. V jeseni, a z navdihom pomladanskega okolja, ste odšli v večnost. Zapuščate za seboj vam drago družino, emigracijsko slovensko skupnost in vašo svetinjo tuzemsko domovino Slovenijo. Ko je španski pesnik Francisco Manrique zapisal v spomin na očetovo smrt svetovno znane »Coplas a la muerte de mi padre«, je zabeležil, da naša življenja so reke, ki se iztekajo v morje, ki je smrt. Manrique je v svoji globoki žalosti in srednjeveškem mističnem katolicizmu razglabljal v pesnitvi o minljivosti in nepomembnosti bogastva, slave, časti in znanja v primerjavi z večnostjo. Vse to je res, a ob tem slovesu

ne moremo mimo dejstva, da Vam je Bog podaril dolgo in bogato življenje na najrazličnejših področjih človeškega delovanja. Bili ste vzgojitelj, skladatelj, šahist, domobranec, organizator, prevajalec, pisatelj, član številnih organizacij in ravnatelj. Na kulturnem področju v najbolj izbranem pomenu besede, je bila vaša vloga izrednega pomena kot eden izmed ustanoviteljev Slovenske kulturne akcije, njen dolgoletni predsednik in vodja glasbenega odseka. Vaše tehtne misli so ostale zabeležene najprej v Vrednotah, nato v Meddobju, Glasu, Duhovnem življenju, Koledarjih in Zbornikih Svobodne Slovenije, Zgodovini slovenskega šolstva na Primorskem pod Zavezniško vojaško upravo, v knjigi »Od Save do Srebrne reke« itd. Vaše melodije bodo donele v več kot 150 kladbah, med katerimi izstopa Oratorij Irenej Friderik Baraga.

Spominjam se na Vas kot načelnega, poštenega in nadarjenega človeka plemenitega srca. Vaše misli zapisane v Meddobju leta 2005 so Vaše izpričevalo: *»Ko gledam na svoje življenje od rojstva naprej, me osrečuje čudovita zavest Božjega usmiljenja, dobrote, zveličanja. Vsega tega želim in prosim za mojo družino, za sorodnike, prijatelje, za ves slovenski narod«.*

Odhajate pred obličje Najvišjega z zakladom dobrih del, zapuščate za sabo bogastvo človeka - intelektualca, ki je živel v polnosti krščanstva svoje življenje.

V imenu Slovenske kulturne akcije Vam izrekam globoko priznanje in hvaležnost ter prosim Boga, naj nakloni Vaši ženi Mariji, hčerkama Mariki in Teodori ter vsem sorodnikom in prijateljem tolažbo in moč v teh žalostnih trenutkih.

Moj dragi profesor literature Alojzij Geržinič, naj Vam bo Vsemogočni bogat plačnik!«

Vsi prijatelji Slovenske kulturne akcije ga bomo imeli prisotnega v hvaležnem in trajnem spominu.

OBČNI ZBOR SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

Letos je Slovenska kulturna akcija imela svoj redni občni zbor v soboto, 12. aprila v pisarni Dr. Tineta Debeljaka v Slovenski hiši. Na programu so bila poročila, delovni program za leto 2008 in volitve novega odbora.

Po pozdravnih besedah in uvodu predsednice Slovenske kulturne akcije dr. Katice Cukjati je sledilo poročilo, ki ga je poslala vodja likovnega odseka prof. Andrejka Dolinar Horvat. V letu 2007 sta bili dve razstavi. Prva likovna razstava je bila na čast pok. Milana Volovška in sicer retrospektivna razstava njegovih del. Drugo razstavo slik pa je imela potomka Slovencev iz Mendoze Eli Hafner.

Nato je bilo prebrano poročilo vodja gledališkega odseka Blaža Mikliča. Odsek je sodeloval z recitacijami pri kulturnem večeru, ki je bil posvečen »Goriškemu slavčku« Simonu Gregorčiču ob stoletnici njegove smrti. Poročilo literarnega odseka je podal prof. Vinko Rode. Osrednja točka tega odseka v lanskem letu je bila počastitev Simona Gregorčiča. Predavanje na tem večeru sta prevzela Tine Debeljak in dr. Katica Cukjati.

Iz poročila blagajničarke računovodje Patricije Mugerli smo ugotovili vsote dohodkov, uporabe sredstev in prebitek. Potanki seznam izdatkov po vrstnem redu datumov in fotokopije vseh potrdil so bili poslani na Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v za-

mejstvu in po svetu. Omenjeni Urad Vlade RS zadnja leta redno sofinancira delovanje naše organizacije.

Lic. Vinko Rode je tudi poročal o tisku revije Meddobje, ki izhaja dvakrat na leto. Glavni urednik te publikacije je diplomiran časninar Tone Mizerit. Njemu gre pripisati glavno zaslugo, da revija izhaja s tako zanimivimi in raznolikimi članki. Po poslanih prispevkih se ugotavlja, da kar se tiče literature, je mnogo pesniških stvaritev, močno pa pogrešamo eseje in črtice. Veliko prispevkov novih generacij je prevedenih iz španščine. Prof. Vinko Rode objavlja svoje prispevke ter prevaja in lektorira besedilo Meddobja.

Prof. Vinko Rode je izrazil svojo zaskrbljenost glede tiskanja Meddobja, ker meni, da je velik del snovi, ki jo pošiljamo za objavo, v španščini. Vsi so bili mnenja, da bi bilo treba privabiti slovenske pisatelje iz Slovenije za sodelovanje.

Bilten »Glas SKA«, ki je vsem bralcem v skupnosti gratis na razpolago, izhaja dvakrat na leto. Za izdajo Glasa skrbi odbor SKA, glavna urednica pa je dr. Katica Cukjati. Za tiskanje Meddobja in Glasa je velikega pomena gospodarska pomoč, ki jo je organizacija dobila od Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Sledilo je poročilo tajnice ge. Teodore Geržinič Šturm, ki je podrobno opisala delo, ki ga je opravila, od me-

seca septembra dalje v pisarni. Največ pozornosti je posvetila urejevanju pisarne na splošno, saj že vrsto let ni organizacija razpolagala s pisarniško močjo. Pregledala je tudi ureditev dosedanjega sestavljenega arhiva.

Kot zadnje poročilo je bilo na vrsti poročilo predsedništva, ki ga je podala dr. Katica Cukjati. Lansko leto je SKA organizirala 7 kulturnih večerov. Obisk teh večerov je bil zadovoljiv. Potek vseh večerov je bil objavljen v Glasu. Pogrešamo gledališko dejavnost v okviru Slovenske kulturne akcije. Naši člani iz gledališkega odseka aktivno delujejo v okviru Domov, prav tako naši člani glasbenega odseka. Za leto 2008 ima organizacija na programu osem predavanj iz najrazličnejših področjih, dve likovni razstavi, en koncert in dve predstavitvi knjig.

Za božične in novoletne praznike je SKA odposlala voščilnice nekaterim posameznikom in slovenskim organizacijam v Sloveniji.

Predsednica se udeležuje sej Medorganizacijskega sveta Zedinjene Slovenije. Za nadaljevanje organizacijskega dela je razveseljiva pridobitev pisarniške moči. Za to mesto je med sedmimi kandidatkami bila izbrana ga. Teodora Geržinič Šturm, ki je nastopila službo meseca septembra.

Proti koncu leta smo kupili računalnik in pisarniško omaro. Pri tej pridobitvi ima največjo zaslugo častni član SKA arh. Marijan Eiltetz.

Predsednica je zaključila poročilo z bežnim pogledom v bodočnost. Ugotovila je, da ob številnih letih obstoja SKA je ta prebrodila mnoge krize vseh vrst. Nedejavanje učinkovitega tajništva je dajalo tekočemu delovanju organiziranega dela velike zapreke. Vsak izmed članov odbora se je potrudil, da je dal od sebe najboljše v danih okoliščinah.

Sedaj je naša organizacija kot ostale zdomske organizacije in ustanove postavljena pred hude odločitve

in zaskrbljenosti za nadaljnje življenje in pridobitev mladih moči. Ena izmed poglavitnih nalog naše organizacije je dokončna ureditev organizacijskega arhiva, da bo naše delo ostalo registrirano za emigracijsko skupnost in za matično domovino.

Božidar Fink je po prebranih poročilih kot predstavnik nadzornega odbora odobril delovanje organizacije in podal razrešnico odboru.

Druga točka programa tega popoldneva je bila izvolitev novega odbora za dve naslednji leti.

Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednica: dr. Katica Cukjati; podpredsednik: delegat msgr. dr. Jure Rode; vodja teološkega in filozofskega odseka: dr. Jure Rode, namestnik prof. Martin Sušnik; vodja literarnega odseka: pisatelj in filozof Vinko Rode, namestnik režiser Miha Gaser; vodja zgodovinskega in družbenega odseka: dr. Katica Cukjati; vodja likovnega odseka: prof. Andrejka Dolinar Hrovat; vodja gledališkega odseka: režiser Blaž Miklič; vodja znanstvenega odseka: Tine Debeljak ml.; glavni urednik Meddobja: novinar Tone Mizerit; Glas izdaja: predsedništvo s sodelavci; blagajničarka: računovodja Patricija Mugerli; pisarniška moč in tajništvo ga. Teodora Geržinič Šturm. Obveznosti nadzornega odbora je prevzel Božidar Fink.

Novi odbor je med drugim sklenil, da se cena posamezne številke Meddobja zviša na \$20.

Soglasno in po krajši izmenjavi mišljenj so prisotni člani prišli do zaključka, da se lahko objavijo prispevki iz Slovenije ali drugod, če je poslani material kvaliteten, zanimiv in gratis.

Kot sklep občnega zbora se je predsednica še posebej zahvalila za vso pomoč in razumevanje: dušnopastirski pisarni, ge. Tončki Vesel Re, arh. Marijanu Eiltetzu, ge. Teodori Geržinič Šturm, vsakemu odborniku in vsem navzočim.

Kronika

GOSTOVANJE GLEDALIŠKE SKUPINE SLOMŠKOVEGA DOMA V SLOVENIJI

V okviru leta Evropskega medkulturnega dialoga, ki je bila ena od najvažnejših podstavk Slovenske vlade za slovensko predsedovanje Evropske unije, je gostovala po Sloveniji Gledališka skupina Slomškovega doma z igro "V pričakovanju voza". Dogodek je bil tudi povezan s tednom slovenskega kulturnega praznika. Dramsko delo je napisal urugvajski pisatelj Jacobo Langsner, prevedel pa ga je član gledališkega odseka Slovenske kulturne akcije Miha Gaser.

Režiserka te dramske uspešnice je bila Aleksandra Omahna ter je tudi prevzela eno od glavnih in odgovornih vlog. Bistvo argumenta je razkrivanje marsikatero človeške slabosti na humoren način. Nastopajoči v tej komediji so želi pohvale in aplavze.

Člani igralske skupine so bili: Aleksander Kastelic, Monika Štefe, Erika Ribnikar, Jože Oblak, Sandi Žužek, Claudio Selan, Helena Loboda Oblak, Silvija Škerlj Zakrajšek, Edi Cestnik, Polde Malalan, Dani Cestnik, Matjaž Ribnikar in seveda Aleksandra Omahna.

Ob različnih nastopih so bili sprejeti s strani kulturnih, političnih in cerkvenih predstavnikov.

Gostovanje je omogočilo Izseljensko društvo Slovenija v svetu s podporo Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Odmeve prihoda te gledališke skupine smo lahko zasledili v tedniku Družina, Gorenjskem glasu, Belokranjec, Moja Slovenija ter na Radiu Ognjišče in Radiu Slovenija. Gledališka skupina Slomškovega doma je imela na programu po Sloveniji sedem nastopov: v Št. Joštu, Metliki, Predoslah, na Ptuj, v Murski Soboti in v Šentjakobskem gledališču v Ljubljani. Ta zadnji je bil verjetno najvažnejši nastop. V nabito polnem gledališču so odigrali komedijodramo "V pričakovanju voza" sproščeno, poudarjeno, doživeto ter zapustili nepozaben spomin med publiko ter željo po novih predstavitvah v bližnji bodočnosti.

Ko zdaj gledam – že iz razdalje – na letošnji knjižni sejem v BA in seveda na predstavitev slovenskih pisateljev na njem, se mi dozdeva, da je bilo tisto komaj bežna epizoda v vrvenju »babilonskega stolpa«. Kihotski podvig, ko naši besedni vitezi naskakujejo »špansko vas« celinske razsežnosti. Take in podobne podobe mi plešejo po glavi.

In vendar je bilo ono srečanje mnogo več kot to. Ne samo da je vse dokumentirano – v sliki, zvoku in tisku – ampak izstopa tudi kot člen v verigi neke kulturne politike.

Slovenski pisatelji so se predstavili v teatru San Martín že pred poldrugim desetletjem.

Na lektoratu, na dnevih slovenske literature, se je predstavil – predlanskim – pisatelj Jani Virk. Izpred let se spomnim predavanja na tem knjižnem sejmu Andreja Capudra in Draga Jančarja. Občasno nas obiščejo literati, da je že kar neka stalnica v povezovanju matice s slovensko diasporo. (Šarotar, M. Mazzini, Aleš Šteger, B. Mozetič. Mendoza je obiskal Ivan Sivec). Razveseljivo!

Ko me nekaj let ni bilo v Buenos Airesu, zdaj berem nekje, da je bila leta 2002 v BA delegacija naslednjih pisateljev: Maje Novak, Braneta Mozetič, Andreja Blatnika, Toneta Škrjanca in Svetlane Makarovič.

Omeniti je treba tudi gostovanja slovenskega gledališča. Osebnost sem bil navzoč na Šeherezade – leta 1994 – in dve leti pozneje na Roberto Zucco (Mladinsko gledališče).

V domu Triglav sem videl, pred leti, odlično predstavo Malega princa, mislim da Primorskega gledališča.

Poglavje zase so gostovanja na področju pevsko-glasbene kulture, pogosta in povezovalna.

28. aprila: Día de Eslovenia torej Slovenski dan na sejmu. Sedem slovenskih pisateljev se predstavi v živo v salonu Alfonsina Storni. Že pri vходу smo dobili v dar knjižico *Autores eslovenos en la 34ª feria internacional del libro de Buenos Aires*.

Dvorana je bila polna, ko je Mojca Jesenovec pozdravila navzoče in napovedala spored večera. Dobrodošlico je izrekla, kot predstavnica veleposlaništva, ga. Katja Biloslav. Navzoča sta bila častna konzula iz Paraná in Mendoze. Publika je bila večinsko slovenska, ne vem pa kdo od argentinskih kulturnikov se je odzval vabilu veleposlaništva.

Ko so pisatelji vstopali v dvorano smo po slikah iz brošure mogli ugotoviti kdo je kdo, namreč: Mitja Čander, Aleš Čar, Mate Dolenc, Alojz Ihan, Dušan Jovanovič, Mojca Kumerdej in Aleš Šteger. V brošuri so avtorji na kratko predstavljeni: fotografsko, biografsko in seveda v besedilih. Vsak od njih se je tudi predstavil občinstvu in prebral kak odlomek iz svojih del, prevode pa je brala Florencia Ferré. Mojca Jesenovec je vse prevajala – v obe smeri – po potrebi. Na koncu srečanja smo že kar dobro prepoznavali naše goste. Iz občinstva je bilo stavljenih nekaj vprašanj, eno celo vsem sedmim, namreč: zakaj pišejo. Tako, zelo splošno!

Slišali smo zelo različne odgovore. Dva sta mi ostala v spominu. Pišem ker mi je prišlo tako v navado, da že ne morem nazaj. Prava manija, kar je bilo v začetku nedolžno igračkanje, morda iskanje. In drugi nekako takole: s pisanjem se postavljam kot oseba v splošni nesmiselnosti bivanja. Ali: v eksistenčni kaos vnašam neko smiselnost.

Nobeden od sedmerice ni navedel, da smatra pisateljstvo kot kako posebno, vzvišeno poslanstvo, iz zgodovinskega vidika. To se je dogajalo našim zdomskim ustvarjalcem.

Vsaj prva generacija literatov je pisala, da izpričuje neki svetovni nazor: svobodno misel nasproti enoumju, vrednote civilizacije nasproti barbarstvu diktatur.

Čim bolj pa smo se časovno oddaljevali od rodne grude, bolj nam je že sama slovenska beseda pomenila dragoceno svetinjo, ki jo je treba gojiti in ohranjati. Slovenščina je postala obredni jezik: jezik spominjanja, jezik hvalnice in žalovanja in tudi ključ do domačnosti. Saj, jezik praznovanja!

Dva dni pozneje je bila **Brina Svit** ena od udeležencev okrogle mize z naslovom *Iz maternega v prevzeti jezik; pisatelji – prekoračevalci meja*. Organizirala so jo veleposlaništva Nemčije, Francije, Grčije in Slovenije ter Alianza Francesa.

Udeležba je bila številna, vendar nismo napolnili ogromne dvorane José Hernández.

Slovencev tokrat malo, manj kot dvajset. Vendar smo Brini na koncu – v veži – čestitali, med drugimi tudi naš konzul g. H. Zupan z gospo, ker se je resnično dobro odrezala.

O poteku srečanja je poročal *Clarín* 30.04.08 pod naslovom: Bolečina in radost ko pišeš v jeziku, ki ni tvoj.

Na vprašanje zakaj piše v francoščini, je Svitova odgovorila takole. Nekega dne mi je dnevnik *Le Monde* predlagal, naj napišem črtico. Odkrila sem, da ta jezik prinaša nekaj novega moji prozi in da me istočasno emancipira. Ni lahko zamenjati jezik sredi življenja.

Sama sebe prevajam, postala sem dvojezična avtorica. Pišem z neko krhkostjo (fragilidad), a prav v tem je moja moč. Kadar to delam se počutim zelo mlado.

V. Rode

BOJAN PAVLETIČ PREJEL NAGRADO VSTAJENJE

Bojan Pavletič je bil nagrajen s tržaško literarno nagrado Vstajenje meseca marca letos. Prejel jo je za knjigo *Devet velikih jokov*. Knjiga opisuje slovenski primorski eksodus – umik na tisoče primorskih ljudi pod pritiskom fašizma. Ta usoden zgodovinski dogodek do sedaj ni imel svoje knjige. Zgodba, opisana v *Devet velikih jokov*, vsebuje pripoved o učiteljski družini, a hkrati zajame vse ozračje, v katerem se je znašel avtor v Trstu, nato preko revščine Haloz do panonske sproščenosti Dravskega polja.

V utemeljitvi poklona te nagrade so člani komisije zaključili: «Skratka: pripoved, privzdignjena na žlahtno humanistično raven. Kvaliteta, s katero se knjiga posebej priporoča, pa je raven njenega pisanja in stila. Tu je že pisateljsko pero z umetniškim čutom, z velikim doživljanjskim darom in prefinjeno slovenščino».

Komisijo, ki se je sestala na sedežu Slovenske prosvete v Trstu, so sestavljali: prof. Lojze Bratuš, prof. Robert Petaros, prof. Zora Tavčar, dr. Zorko Harej, prof. Diomira Fabjan Bajc, prof. Neva Zaghet in urednik Marij Maver. Komisija je pred to podelitvijo prebrala in ocenila kar trideset del zamejskih in zdomskih avtorjev.

Novice iz Slovenije

Kulturni večeri

SLOVENSKE KULTURNE AKCIJE

100-LETNICA ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE

Pred sto leti se je v Ljubljani na pobudo Glasbene matice ustanovil orkester Slovenske filharmonije. Ta predhodnik sedanjega nacionalnega orkestra se sme ponašati z najdaljšo glasbeno tradicijo v Sloveniji. Na novega leta dan je Filharmonični orkester nastopil z vsakoletnim koncertom in nato 11. januarja, natanko 60 let od prvega povojnega koncerta, pa so priredili gala koncert. Ta sloviti orkester je bil po dogovoru z Glasbeno matico ustanovljen 23. oktobra 1908. Odgovornost kapelnika je prevzel mladi češki dirigent Vaclav Talich. Prvi nastopi orkestra so bili na zabavnih prireditvah in slavnostih ter ob pogrnenih mizah v restavraciji Union. Orkester slovenske filharmonije je sestavljalo okoli 30 glasbenikov, od katerih je bila le četrtina Slovencev.

Ustanovitev tega orkestra je bil pomemben korak mlade slovenske kulturne generacije na instrumentalnem področju. Orkester so razpustili septembra 1913. Na pobudo skladatelja Marjana Kozina, dirigenta Sama Hubada in muzikologa Vlada Goloba je slovenska povojna vlada 30. decembra 1947 izdala sklep o ustanovitvi Slovenske filharmonije. Ob jubilejnim letu je orkester že zaslužil pohvale in aplavze ob svojih nastopih na glasbenem sejmu v Cannesu, Budimpešti, Dunaju in Zagrebu.

POTEK SLAVJA

Slavnostnega koncerta, s katerim je orkester Slovenske filharmonije simbolično vstopil v jubilejno leto, so se udeležili predstavniki slovenskega kulturnega, političnega in gospodarskega življenja.

V svojem nagovoru je minister za kulturo Vasko Simoniti poudaril pomembno vlogo, ki jo ima glasba v kulturi slovenskega naroda s svojo močno slovensko glasbeno tradicijo. Spomnil se je na zgodovinsko navezavo ustanov na predhodno *Academio philharmonicorum*, ustanovljeno leta 1701, kar pa tudi predstavlja tristo let trajajočo aktivno vprtost v evropski kulturni prostor. Filharmoniki so se na tem slavju poklonili stoletnici rojstva skladatelja Marjana Kozine, prvega upravnika Slovenske filharmonije po drugi svetovni vojni.

Pred koncertom je minister Vasko Simoniti odkril skladateljev doprni kip, delo slovitega kiparja Janeza Pirnata. Po Kozinu so tudi poimenovali veliko filharmonično dvorano.

Koncert je vodil dirigent Anton Nanut. Poleg Kozinove simfonične pesnitve Bela Krajina je orkester izvajal še Osterčevo simfonično pesnitev Mati. Izvajanje koncerta se je zaključilo s koncertom za violončelo in orkestrom Janija Goloba, solist pa je bil prvi violončelist Igor Škrjanec.

Po tem koncertu so razglasili nove častne člane: flavtistko Ireno Grafenauer, violinista Igorja Ozima, skladatelja Ivota Petriža, glasbenega zgodovinarja dr. Primoža Kureta, posmrtno pa skladatelja Marjana Lipovška in muzikologa Dragotina Cvetka.

PRVI VEČERI: OBISKI IZ SLOVENIJE

V sobota 3. maja sta bili v okviru SKA dve delavnici: Mojca Kumerdej o literarnem ustvarjanju, Dušan Jovanovič pa o teatru. V Svobodni Sloveniji smo že mogli brati poročila o tem (Blaž Miklič in Kati Cukjati). Prat tako o predavanju Mitje Čanderja, ki je sledilo delavnicama. Dodal bi le tole.

Kulturni obiski iz Slovenije prinesejo nekoliko kisika v našo skupnost, posebno so pomembni za našo ustanovo. Taka srečanja privabijo več ljudi, kar nas ponovno navduši za prosvetno delo. Sam sem sodeloval z "literati". Ker smo lanskoletni prevajalci poznali nekaj Kumerdejevih tekstov, je bilo zanimanje še večje. Z avtorico smo se dobro ujeli.

Mitje Čanderja predavanje je bilo odlično: prosto je govoril, kot bi iz rokava stresel - seveda snov, ki jo dobro obvlada: sodobna slovenska proza. Pri Beletriini je zadolžen prav za leposlovne izdaje. Pregled je bil zelo dober, mislim pa, da je upošteval le mlajši rod ustvarjalcev. Trdil je, da je Beletrina stopila v prostor, ki so ga v dobi enoumja zasedali "dinozavri" kot Državna založba Slovenije, pa so danes vse kaj drugega kot založbe. Sprašujem se pa tudi, kako da ni omenil med založbami Mohorjeve, ki je opravila tako važno zgodovinsko vlogo. Ali morda konfesionalno usmerjena kultura še vedno nima mesta v "javnosti"? Ali zato, ker ne predstavlja splošno-kulturnega utripa?

Na drugem mestu sem omenil knjižno predstavitev „slovenskih avtorjev na 34. knjižnem sejmu v Buenos Airesu“, ki jo je izdala Beletrina. Pred dvema leti pa je ista založba izdala brošuro *Literatura joven eslovena*, ko so potekali Svetovni dnevi slovenske literature na lektoratih slovenščine na tujih univerzah, torej BA. V tej zadnji najdemo prevode, poleg že nekaterih omenjenih, tudi Janija Virka in Ferija Lainščka. Na lanskoletnem prevajalskem tečaju pa so bili na izbiro tile avtorji: Drago Jančar, Maja Novak, Jani Virk, Andrej Blatnik, Suzana Tratnik, Andrej Morovič, Andrej E. Skubic, Mojca Kumerdej, Dušan Čater, Aleš Čar ter Polona Glavan. Zakaj jih naštevam? Nalašč zato, da vidimo, kako malo od teh sploh poznamo. Bral sem le Draga Jančarja, ki se mi je zdel odličen v romanu *Zvenenje v glavi*. Druge sem spoznaval po odlomkih ali črticah iz omenjenih publikacij, torej komaj kaj. Pri vseh je zaznati zavidljivo pisateljsko veščino, vendar pri večini pogrešam tisto globino, kjer teče igra o človeški usodi. Včasih tudi vtis, da se štorija namenoma napihuje čisto brez sporočilnosti. Ali se plačujejo po številu besed? Tupatam mejijo na spretnem besednem igračkanju, kjer je vse drugo nepomembno. Običajno se radi ustavljajo ob grobi spolnosti, le telesni, ki je včasih že kar neokusna, porno.

A naj izjavim, da me preko vseh teh obrobni vtisov slovenska beseda osrečuje, da se veselim ob dejstvu, da jo goji toliko mladih; pa še ob dejstvu, da je v Sloveniji 150 založniških hiš in da na leto izide približno 2500 novih naslovov. To je neverjetno bogata založniška bera. Slovenska diaspora se zaveda pomembnosti kulturne izmenjave z matico in visoko ceni pospešeno podporo zdomski kulturni dejavnosti. Še beseda o prevodih.

V že omenjeni *Autores eslovenos...* sodelujejo kot prevajalci Barbara Pregelj, Marjeta Drobnič, Tina Švelc,

Špela Markič ter iz našega prevajalskega krožka Rosalía Švigelj in Elena Teraš (prevedli Muhe Aleša Čara), pa še lektorica Mojca Jesenovec in Flor Ferré, ki sta prevedli Jovanovičev tekst. Drugih naših prevodov ni.

Ob branju le-teh mi pade v oči tudi kak spodrselj. Recimo, v Ihanovi pesmi *La moneda de plata*, prvi verz v drugi kitici Drobnič prevede: "se arrodilló exaltado hacia el suelo...". Ugibam, gotovo je pokleknil na tla - v originalu. In glej presenečenje, nekdo je v poznejšem natisu (Autores eslovenos...) prevod pravil: „exaltado, se arrodilló en el suelo.“

Bravo! Če je bila to Florencia, ki je opravila korekture v omenjeni brošuri, čestitke.

Imam pa še dve pripombi. Človek pač slučajno zadene ob kak jezikovni kamen spotike. Morda bo ob prihodnjem ponatisu uporabno.

V pesmi *Migraciones*, tudi Ihanovi, berem da "una menuda góndola veneciana se desenvolvió desde la oscuridad..." Da se je razvila, ugibam? Gotovo se je izvila. Torej prevod ne bo dober.

V Štegerjevi *Aden*, prvi verz pove: Es medianoche y todavía está caliente. Da je še vroče?

Dobesedni prevod ne gre!

Še bi mogel navesti primere, ko smo v prevajalskem krožku preresetavali besede, ki bi bolj ustrezale izvirnikom, a včasih brez uspeha. Tupatam se pa le posreči. V Čarovih *Muhah* sta Švigelj-Teraš prevedli "vedno si bil drekač" kot "siempre fuiste cobarde". Pa vendar drekaču točno odgovarja *cagón* (šp.)

Mislim, da je tu na mestu komentar o naši "krožkarški" praksi. Pri zelo pikantnih ali neokusnih tekstih slovenskih avtorjev, skušamo stvar nekako omiliti ali olepšati, pa to ne gre, prevod naj bo zvest.

BRINA SVIT PRI SKA

V soboto, 17. maja ob 18. uri, je bilo srečanje in razgovor s pisateljico Brino Svit v mali dvorani v Slovenski hiši. Predstavila jo je Mojca Jesenovec, povedala, da je Brina Svit-Merat diplomirala v Ljubljani iz francoskega jezika in književnosti ter iz primerjalne književnosti. Od leta 1980 živi v Parizu, kjer se posveča literarnemu ustvarjanju. Izdala je že več romanov, nekateri od njih so prevedeni v materinščino. Njen zadnji roman *Coco Días* ali *Zlata vrata* pripoveduje o tangu. Zgodba, ki je resnična, se dogaja v Parizu in v Buenos Airesu. No, prav za ta večer je prispelo iz Slovenije nekaj izvodov – še gorkih -, saj je bila najavljena krstna predstavitev

slovenske izdaje. V pripravi je pa tudi španski prevod, ki bo izšel v založbi Corregidor. Pri razgovoru je sodeloval tudi Vinko Rode. Stavil ji je nekaj vprašanj o začetkih njenega pisateljstva. Tako smo zvedeli, da piše že od otroških let naprej, leposlovno pa se pojavi 1984 z romanom *April* in nato po daljšem presledku z znanimi romani *Con brío*, *Smrt slovenske primadone*, *Moreno*, *Odveč srce*. Posnela je tudi nekaj kratkih filmov in radijskih iger. Kronist je za pripravo na razgovor prebral *Con brío* in *Smrt slovenske primadone* (ta dva so obravnavali na lektoratu), pozneje tudi *Coco Días*. Vtis imaš, da se Brina Svit kar samo piše, nezadržno ji vre beseda kot neutrudni klepetulji. Vse kar ji švigne skozi zavest zabeleži, in vendar ne izgubi niti zgodbe. Tako živo teče zgodba pred nami kot v filmu, kot da besedila sploh ni. Potem sem nekje bral o "prozornem pisanju" in pomislil: saj to je Brina, ne obeša se na besede. Ko sem končal *Con brío*, me je prav konec presenetil, nisem ga pričakoval. Osupljiv je, vse postavi v drugačno luč, zasuk je res posrečen: še en plus za novelo. Junakinja sploh ni tako nedolžno amoralna, kot bi sodil dotlej. Bila je v drugačni vlogi, kot je mislil Tibor. Brina Svit je prejela več pomembnih nagrad, vsaj dve francoski, v Sloveniji pa je bila nominirana za Kresnika (*Con brío*, 1998).

V. Rode

OBISK DRŽAVNEGA SEKRETARJA ZORKA PELIKANA PRI SKA

V soboto, 7. junija ob 20. uri, se je zbrala v mali dvorani Slovenske hiše številna publika, da bi sledila predavanju Zorka Pelikana, državnega sekretarja za Slovence v zamejstvu in po svetu. Radevolje se je odzval na vabilo, da bi predaval na temo »*Odnos Urada do Slovencev po svetu*«. Prišel je na obisk z ženo Majo ter s hčerko in sinom.

Večera so se udeležili veleposlanik Republike Slovenije v Argentine prof. Avguštin Vivod in soproga, ter svetovalka ambasade dr. Katja Lina Biloslav.

Po pozdravnih besedah in opisu življenjepisa predavatelja je predsednica Slovenske kulturne akcije dr. Katica Cukjati otvorila večer. Državni sekretar je pozdravil vse navzoče in začel nizati svoje tehtne misli.

Uvodoma je sporočil, da čeprav pričakujejo emigranti s strani vlade še večje spremembe, je sedanje politično stanje in emigracijska politika slovenske države v relativno kratkem času napravila velike in usodne korake.

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu je z novim zakonom dobil zaželeni zakoniti okvir. Ta okvir je bil med drugim tudi potreben, da sedaj lahko razpolagajo z določeno vsoto denarja, ne da bi s tem imeli težave s sodiščem, ki ima kontrolo nad zakonitostjo uporabe finančnih sredstev.

Zakon se izpopolnjuje z novimi uredbami.

Zorko Pelikan se je v svojih izjavah dotaknil perečih tem, ki so važne za Slovence, ki živijo po svetu. Situacija teh se razlikuje od stanja zamejcev, ki so tik ob meji in neke vrste geografsko nadaljevanje slovenskega sveta.

V novem zakonu je predvidena olajšava pri priznanju študija v tujini. Seveda, da se mora to poglavje obravnavati še z drugimi državnimi institucijami, kot so ministrstvo za šolstvo in šport, ministrstvo za kul-

turo, ministrstvo za visokošolstvo itd. Univerza, kot se to dogaja v vseh demokratičnih državah, je samostojna in postavlja lastne zahteve za vstop vanjo. Tema nostrifikacij in možnost vpisa na vzgojne ustanove na vseh ravneh je vsekakor na pozornici emigracijske politike in se trudijo, da bi delo potekalo koordinirano in naklonjeno Slovincem. Štipendije so sedaj na razpolago slovenskim državljanom ali pa študentom, ki imajo druga državljanstva, če izpolnijo druge pogoje in živijo zunaj meja Republike Slovenije.

Zavzeli so tudi širši kriterij za priznanje slovenskega državljanstva na podlagi 13. člena ustave.

Letos je bilo namenjenih približno 30 procentov več finančnih sredstev za sofinanciranje dejavnosti slovenskih ustanov in projektov; pri delitvi teh sredstev se ocenjuje, v koliko te ustanove ali projekti utrjujejo slovenski jezik in slovenske tradicije in kulturo po svetu.

Prednost pri sofinanciranju ima šolstvo, saj iz dneva v dan raste zanimanje za znanje slovenskega jezika.

V svojem predavanju se je Zorko Pelikan tudi dotaknil stanovanjske problematike tistih, ki so se vrnili v Slovenijo. Takoj po osamosvojitvi so v Ljubljanski občini poskrbeli nekaterim izseljencem primerna stanovanja. Trenutno ni te možnosti, predvsem v Ljubljani. Lažje je priti do stanovanja na podeželju in v manjših krajih.

Letos so tudi pričeli s ponudbo gospodarske pomoči manjšim podjetnikom, ki bi bili zainteresirani uporabiti del svojega kapitala v družbi na primer občinskega kapitala. K tej iniciativi se vabi župane različnih okrajev, da bi pritegnili na gospodarskem področju potomce vaščanov, ki so se odselili v tujino.

Publika je z velikim zanimanjem sledila najprej predavanju sekretarja vlade Zorka Pelikana, potem pa razgovoru, v katerem so poslušalci stavili konkretna in aktualna vprašanja v zvezi z resorjem, ki ga ta administrira.

Še v poznih urah se je nadaljeval osebni razgovor v prijetnem vzdušju ter izmenjava misli in nasvetov.

ANDREA QUADRI BRULA RAZSTAVLJALA PRI SKA

Prva letošnja likovna razstava je bila v prostorih male dvorane "Dr. Tine Debeljak" v Slovenski hiši v soboto, 31. maja ob 20. uri. Okusno in kvalitetno razstavo je pripravila nam že znana umetnica Andrea Quadri Brula, na vabilo vodje likovnega odseka prof. Andrejke Dolinar Horvat.

Slikarko je pozdravila in predstavila v slovensčini in španščini dr. Katica Cukjati. Umetnica se je rodila v Buenos Airesu. Dokončala je študije na državni šoli za umetnike Prilidiano Pueyrredón. Dosegla je tudi licenciaturo v antropologiji. Nadaljuje študije na buenosaireski univerzi o antropološki znanosti v zvezi z umetnostjo. Uspešno razstavlja v samostojnih in skupinskih razstavah od leta 1986 dalje. Razstava slik na tem večeru je bila že njena druga samostojna razstava v okviru Slovenske kulturne akcije.

Samostojne razstave je že imela v Slomškovem domu v Ramos Mejii, Alianza Francesa, na argentinskem konzulatu v Colonia Sacramento (Uruguay), Universidad del Museo Social in Fundación BankBoston.

Zelo pomembna je njena dejavnost na področju gledaliških scen in dekoracije. V bližnji bodočnosti bo razstavljala v Museo Metropolitano v Buenos Airesu. Povabljena je bila, da razstavlja v Tinjah v Sodalistas 13. septembra in 24. septembra pa na Svetovnem slovenskem kongresu v Ljubljani. Piktorične stvaritve Andree Quadri Brula vsebujejo kot glavno tematiko naravo, izstopajo cvetlice in drevesa brez listja, da pride bolje do izraza svetloba ozadja. Za ta večer je z velikim estetskim okusom oblikovala Monika Urbanija odgovarjajoč prospekt razstave.

Likovne stvaritve v tem kreativnem opusu so daleč od abstraktnosti; ne uporablja oseb in ne riše portretov, čeprav jo izredno zanima arhitektura.

Umetnica je ustvarjala svoja dela z uporabo najrazličnejših mešanih tehnik poleg akrila, ki kažejo na izredno mero iznajdljivosti in pristnosti.

V izredno velikem številu pa je bila razstava obiskana v nedeljo po domobranski spominski proslavi. Bil je res večer lepote barv in harmonične svetlobe.

SLOVENSKO KULTURNO IZROČILO EVROPSKI UNIJI – PLEČNIK in TRUBAR

Slovensko predsedovanje Evropski uniji v prvi polovici leta 2008 so spremljali številni dogodki. Ti so poudarili slovensko kulturno izročilo in ustvarjalnost. Program je pripravilo ministrstvo za kulturno. Vsebinsko je bil program navezan predvsem na evropsko leto medkulturnega dialoga 2008. Zabeležena sta bila predvsem dva kulturna dogodka: 500-letnica Trubarjevega rojstva in predstavitev ustvarjalnega opusa Jožeta Plečnika v Bruslju.

Otvoritveno praznovanje ob evropskem letu medkulturnega dialoga je bil prve dni v letu v Cankarjevem domu. Pod naslovom Medkulturni dialog kot temeljna vrednota EU so se vršile okrogle mize, razstave in projekcije filmov.

V Narodnem muzeju so odprli 6. marca v počastitev 500-letnici rojstva Primoža Trubarja razstavo, ki je prikazala postaje Trubarjevega življenja in dela, njegovo osebnost in mišljenje okolja, ki je navdihovala njegovo delo. Razstava je tudi predstavila razmere v 16. stoletju na Slovenskem. Meseca junija pa so se Trubarjeve obletnice spomnili z mednarodnim simpozijem na Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani.

Druga pomembna prireditev v času predsedovanja Slovenije Evropski uniji je bila razstava Slovenska impresionistična umetnost, meseca aprila v Narodni galeriji. Razstava je ustvarila plastično, tridimenzionalno podobo časa in dogajanja, v katerem sta slovenski impresionizem in umetnost na sploh nastali.

Uradna slovesnost slovenskega predsedovanja je bil koncert Slovenske filharmonije 12. marca 2008 pod vodstvom Georgea Pehlivaniana z izvajanjem 2. simfonije Gustava Mahlerja. Kot solistki pa sta nastopili mezzosopranistka Marjana Lipovšek in sopranistka Sabina Cvilak.

CORREO ARGENTINO Y SUC 6 CORR. CENTRAL	TARIFA REDUCIDA CONCESION 232
	R. P. I. 201682

GLAS je glasilo Slovenske kulturne akcije. GLAS es propiedad de la Acción Cultural Eslovena. Ramón L. Falcón 4158, (1407) Buenos Aires, Argentina. Urejuje ga odbor, pod koordinacijo tajništva. Glavni urednik: Katica Cukjati. Director: la Comisión Directiva bajo la coordinación del secretario. Tisk / Impreso en: Editorial Baraga del Centro Misional Baraga, Colón 2544, (1826) Remedios de Escalada, Buenos Aires, Argentina. Izhaja s podporo od Urada vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.